

Enen (*Juniperus communis*) är världens mest spridda barrträd och något av en karktärsväxt i stora delar av vår skärgård. Mytomspunnen och på grund av sitt sega och rötbeständiga virke flitigt använd inom många olika hantverk, inte minst då båtbyggnad. Som exempelvis vid såkallad enepinning av bordläggning. Och "när enen ryker värper svärtan", ett viktigt tecken förr i Östersjöns skärgårdar då befolkningen samlade in äggen till hushållet, men alltid låt ett ägg ligga kvar för att svärtahonan skulle lägga fler ägg, som fick utvecklas till en *kull* ungar.

Tillägg: Fakta / Lästips

- Träd i marker och myter. Jan Danielson.

- Eneboken (praktverk). Gunnar Arnborg.

L.W. 10-04

aktuellt

Båtnytt 17-0

Enbusken

Tyst står han vid stenen,
enig med lungen.
Bland stickbarren
sitta bären svärmvis
som uppfångade hagelskott.
På honom biter ingenting.
Han brukar borsta nordanvinden.
Hans kvistar är sega som senor.
Med det kargaste härdar han ut,
men doftar ändå, har ändå behag.
Åt gravar och golv gav han ris,
och ett gott öl bryggde han
där han stod, stark och vänlig,
klämd mellan gråa stenar i Thule.

/Harry Martinson ur *Passad 1945*, Bonnier Förlag. Publicerad ovan med benäget tillstånd av Martinson Ord&Bild AB/ Harriet Martinson/

© Foto LARS WÆRNHOFF

På utedasset, med sjöutsikt, ligger en svensk litteratur-antologi*. Vid besök där slår jag på måfå upp en sida och läser. Emellanåt blir det en fullträff. Som i fallet med vidstående dikt av Harry Martinson. Hans dikter och romaner har ofta sjöanknytning, som kan härledas till den tid i ungdomen då han trampade däck som jungman.

Då man i år firar 100-års minnet av hans födelse hålls föredrag och visas utställningar runtom i landet, väl värda att åhöra och bese.

*Svensk litteratur 2/1900-talet. Sallnäs/Björck. Liber förlag 1963.

Fakta/Lästips:

- Harry Martinson 1904-1978. Ledamot av Sv.Akademien. Nobelpris 1974 (delat med Eyvind Johnson). Gift med Moa Martinson 1929-1941. Debuterade med diktsamlingen *Spökskepp* 1929. *Nomad* 1931. *Prosaboken Resor utan mål* 1932, "bilder från livet till sjöss skrivna på ett friskt och nyskapande språk". Romanen *Kap Farväl* 1933, med flera.

- Uppslagsboken/Bonnier Förlag 2002.

- Harry Martinson Sällskapet/www.harrymartinson.org/tfn. 0454-463 40.

ARKIVDYKARE LARS WÆRNHOFF slungudden@yghoo.se